

satte sig, kom frem med et Slags Mægtingsforslag, nemlig det, at man maatte kunde gaa ind paa det foreliggende Lovforslag, naar det blev omændret saaledes, at de geistlige Indtægter gik ind under en særlig Fond under Finantserne og bestyredes, det antager jeg var hans Mening, af Kultusministeriet, men jeg skjønner ikke rettere, end at det er en Ordning, som allerede har været omfaldt i det andet Thing, hvor det mødte en aldeles bestemt Modstand, saa at jeg for mit Vedkommende ikke tror, at vi her bruge vor Tid vel ved at gaa nærmere ind derpaa. For mig stiller Sagen sig efter den Behandling, den tidligere har nydt, saaledes, at det i Lovforslaget, som egentlig er Hovedpunktet, som er det Gæste, Folkethinget bryder sig om, er den totale, aldeles ubetingede Inddragning under Finantserne af samtlige Kirkens Midler. Der var et af Medlemmerne i Folkethinget, der sluttede et længere Foredrag med en Sætning, som jeg opskrev, fordi jeg hystes, den var ganske betegnende; det staar i Tidenden Sp. 557. Han sagde: „Enkelthederne have for mig saaledes som Lovforslaget foreligger, ikke stor Betydning, da de alligevel ikke kunne ordnes saaledes, at jeg vilde kunne komme til at stemme for Lovforslaget. Det er hele Lovforslagets Grund og Væsen, jeg er imod, og derfor finder jeg mig opfordret til at gøre, hvad jeg fornaar, for at bringe det til, at dette Lovforslag ikke ophøies til Lov.“ Det var, tør jeg næsten sige, det betydningsfuldeste Medlem i Folkethinget, der udtalte sig saaledes, og efter den Gang, Forhandlingerne senere fik, tror jeg ogsaa, at det er klart, at man aldeles udelukkende har henvendt sin Opmærksomhed paa dette ene Punkt. Der siges: Vi ville slet ikke bekymre os om Enkelthederne, fordi Lovforslaget i sin Grund og Væsen er ubrugeligt. Altsaa saadanne Ting, som at Præsteembederne blive regulerede, Noget, man allerede længe har set hen til, Forandringer i Pensionbestemmelserne, Forandringer i Naadensaaret, Forandringer i Præstegaardenes Tilliggende, Dufferets Affsaffelse, alle disse Enkeltheder betyde ikke Noget, ligesom overfor det ene Spørgsmaal, at de geistlige Indtægter skulle inddrages under Finantserne.

Naar det ikke var et saa stygt Ord at bruge, saa vilde jeg sige, at det er doktrinært, og det er dog i Grunden den høfligste Maade ligesom overfor dem, der have forsvaret den Theori, at sige, at det er en ligefrem Doktrin, de ville sætte igjennem; thi det er mig uforstaaeligt, hvilken synderlig Interesse den Maade, hvorpaa Geistlighedens Lønning skal udbetales, kan have, naar der ikke ligger andre Ting bagved. Som sagt, jeg vil anse det for høfligt ligesom at betragte det som en Doktrin, men jeg har ikke kunnet forvare min egen Følelse imod, at jeg ved Forhandlingerne i Folkethinget har faaet det Indtryk, at der ligger Udskilligt bagved. Det at inddrage alle geistlige Indtægter direkte under Finantserne, sammenholdt med den Læresætning, at Finantsloven staar over alle Love, at vi i Finantsloven have Lov til at forandre enhver anden Lov — og altsaa den Lov, vi nu vedtage, kunne vi næste Aar forandre ved at sige Nei til Pengene — ja, det er ganske vist, det kan man gøre, men Rigsdagen gaar derved ud over de Grændser, der ere afstutne for dens Virksomhed. Rigsdagen er jo lovgivende og ikke regjerende, men man kommer let til den Tro, at de der ønfte Pengemidlerne inddrage under Finantsloven — vel at mærke, man kan i Reglen ikke regjere noget Forhold uden Penge — derigjennem søge at faa en Myndighed. De saa da egentlig den regjerende Myndighed igjennem Finantsloven, og hvem har størst Myndighed over Finantsloven? Ja, det har uregelmæssigt Folkethinget. Og hvem har Myndighed i Folkethinget? Det har Majoriteten, og igjennem denne Majoritet bliver det egentlig Finantsudvalget, der har den egentlig regjerende Myndighed. Det er Noget, jeg ikke kan være med til.

Formanden: Det forekommer mig, at det er det Medlem, der har været allfor tilbøjelig til at lægge Bøgt paa en Udtring af et enkelt Medlem i det andet Thing. Jeg finder det overhovedet ikke heldigt at gaa for dybt ind paa Udtringer, der ere faldne i det andet Thing, og allermindst, at man underlægger Foredrag i det andet Thing en Betydning,